PODPRZESTRZENIE METRYCZNE i TOPOLOGIE

PODPRZESTRZEN METRYCZNA

PODPRZESTRZEN (X,d) to (A,d), $A\subseteq X$

formalnie (A,d) nie jest metryka – musimy obciac $d_{A\times A}$

PRZYKLAD

Mamy prosta $\mathbb R$ z metryka euklidesowa. Rozwazmy na niej zbior [0,1]. Jesli zastanowimy sie nad kulami w tej podprzestrzeni, to mozemy otrzymac kule:

I ta kula jest otwarta, bo dla tej podprzestrzeni nie istnieja punkty mniejsze od 0.

Na $\mathbb{R}^2$ z metryka centrum wybieramy okrag o promieniu $\frac{1}{2}$ i srodku w (0,0). Taka podprzestrzen jest bardzo podobna do przestrzeni dyksretnej – kazde dwa punkty, ktore nie sa tym samym punktem, sa od siebie odlegle o 1.

.....

Dwie przestrzenie metryczne: (X,d) i (Y,ρ) , i funkcja z jednej w druga:

$$f:X\to Y$$

jest ciagla jesli (warunek Cauchyego):

$$\forall \ x \in X \ \forall \ \varepsilon > 0 \ \exists \ \delta > 0 \ \forall \ y \quad d(x,y) < \delta \implies \rho(f(x),f(y)) < \varepsilon.$$

Jesli mamy (X,d), (Y,ρ) oraz funkcje $f:X\to Y$, wowczas 1. f jest funkcja ciagla

- 2. (zbieznosc wg. Heinego): mamy (x_n) ciag z X, taki, ze $\lim x_n = x$, to $\lim f(x_n) = f(x)$ (ciag wartosci zbiega do wartosci granicy)
- 3. $f^{-1}[U]$ jest otwarty, dla kazdego otwartego $U \subseteq Y$

Pokazemy implikacje : 3. $\implies$ 1...

Mamy funkcje $f:X\to Y$, i mamy sprawdzic, czy jest ciagla w sensie Cauchyego (z 1., warunek ciaglosci wyzej). Dla dowolnego $x\in X, \varepsilon>0$ mamy dobrac δ tak, zeby warunek ciaglosci byl spelniony, majac do dyspozycji tylko to, ze przeciwobrazy zbiorow otwartych sa otwarte.

Czyli chce pokazac, ze jesli bedziemy brali cos z kuli o promieniu δ , to bedzie do tego nalezec wszystko w kuli o promieniu ε i do tego chce korzystac z otwartosci przeciwobrazow zbiorow otwartych.

Wartosci musze byc w kuli o srodku w f(x) i promieniu $\varepsilon\colon$

$$U = B_{\varepsilon}(f(x)).$$

Z zalozenia 3. jesli wezmiemy dowolny punkt u ze zbioru $f^{-1}[U]$, to on siedzi w tym zbiorze wraz z pewna kula. Wybierzmy $u=x\in f^{-1}[U]$, bo $f(x)\in U$. Z definicji zbioru otwartego:

$$\exists \ \delta > 0 \quad B_{\delta}(x) \subseteq f^{-1}[U].$$

Jesli weze dowolne y z kuli B_{δ} , to jak naloze y f, bedzie oon blizej x niz ε , czyli $f(y) \in B_{\epsilon}(f(y))$

HOMEOMORFIZMY

HOMEOMORFIZM $(X \cong Y)$ nazywamy taka funkcje $f: (X,d) \to (Y,\rho)$, ktora: f jest 1-1 i na i ciagla oraz $f^{-1} \text{ jest ciagla}.$

X jest homeomorfizmem z Y , jesli istnieje homomorfizm

 $[0,1]\cong [0,2]$, wezmy funkcje f(x)=2x - jest ciagla bijekcja i funkcja odwrotna jest ciagla (najprostszy przyklad)

 $(\mathbb{R}^2,d_{euk})\cong (\mathbb{R}^2,d_{miast})$ dla funkcji $f(x,y)=\langle x,y
angle$, czyli dla identycznosci

(X,d) - dowolna przestrzen metryczna. Rozwazmy taka metryke:

$$d'(x,y) = \begin{cases} d(x,y) & d(x,y) < 1\\ 1 & wpp \end{cases}$$

 $(X,d)\cong (X,d')$, czyli jesli bedziemy ignorowac wszystkie punkty odlegle o dalej niz 1 to nam nic nie zmienia (i mozemy wybrac zakres ignorowania w dowolny sposob).

Ciaglosc: czy jesli ciag jest zbiezny w pierwszej metryce, to czy jest zbiezny w drugiej metryce? Tak, bo przy ciaglosci interesuja nas male odleglosci, a te nie zmieniaja sie w nowej metryce.

DOWOD FORMALNIEJSZY: wezmy funckje ciagla f(x)=x oraz zbiezny (w sensie metryki d) ciag z X: $\lim x_n=x$.

$$f(x_n) = x_n$$

Chce sprawdzic, czy $\lim x_n = x$ w sensie metryki d'?

Wezmy jakiegos $1>\varepsilon>0$. Ze zbiezności x_n w d oznacza to, ze

$$\exists N \forall n > N \quad d(x_n, x) < \varepsilon$$

Poniewaz $\varepsilon < 1$, to w takim razie $d'(x_n, x) < \varepsilon$.

Moze sie tez zdazyc, ze wybiore $\varepsilon \geq 1$.

TOPOLOGIE

TOPOLOGIA na zbiorze X nazywamy rodzine $\mathcal{U}\subseteq\mathcal{P}(X)$ taka, ze:

$$\emptyset \in \mathcal{U}, \ X \in \mathcal{U}$$

jest zamknieta na skonczone przekroje jest zmaknieta na dowolne sumy

Jesli (X,d) jest przestrzenia metryczna, to topologia jest $rodzina\ zbiorow\ otwartych$. Mozemy wziac X, wprowadzic rodzine ktora bedzie spelniala warunki topologii i nazywac to $rodzina\ zbiorow\ otwartych$, a nie topologia.

$(X,\mathcal{U})$ to przestrzen topologiczna

Dla pewnego zbieznego ciagu elementow $X \lim x_n = x$. Korzystajac z pojecia $przestrzeni\ topologicznych$, zbieznosc mozna zdefiniowac:

$$\forall U \in \mathcal{U} \quad x \in U \implies \exists N \ \forall \ n > N \quad x_n \in U$$

PRZYKLADY:

Wezmy zbior X oraz $A=\{\emptyset,X\}$. Poniewaz A zawiera zbior prosty oraz cale X, to jest topologia na X. $(\mathbb{R},\{\emptyset,\mathbb{R}\})$ - wszystkie ciagi sa zbiezne do dowolnego punktu.

.....

 (X, τ) to przestrzen topologiczna

$$\forall \ x \neq y \in X \ \exists \ U, V \quad \begin{array}{c} x \in U \\ y \in V \end{array} \ \mathbf{i} \ U \cap V = \emptyset$$

Czyli dla dowolnych dwoch punktow moge znalezc dwa rozlaczne zbiory otwarte.

 ${\it Przestrzenie\ metryczne\ sa\ Hansdorffa.}$

Wezmy dwa punkty, x,y. Odleglosc miedzy nimi to d(x,y). Jesli $U=B_{\frac{d(x,y)}{10}}(x)$, a $Y=B_{\frac{d(x,y)}{10}}(y)$. Z definicji kuli one nigdy sie nie pokryja, hence ich przekroj jest pusty.

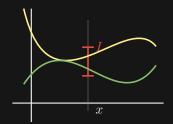
.....

c.d. PRZYKLADY:

C[0,1] - ciag funckji ciaglych na odcinku [0,1]. Wezmy I - przedzial otwarty na $\mathbb R$. Niech $x\in [0,1]$ i

$$A_x^I = \{ f \in C[0,1] : f(x) \in I \},$$

czyli bierzemy x i stawiamy na nia bramke rowna I. Do zbioru A_x^I beda nalezec wszystkie funkcje, ktore przez te bramke przejda.

Rozwazmy wszystie zbiory postaci $A_{x_0}^{I_0}\cap\ldots\cap A_{x_n}^{I_n}$. Z sum takich zbiorow tworze rodzine $\mathcal U$, ktora jest topologia na [0,1].

Przyjzyjmy sie ciagom zbieznym w tej topologii.

$$f_n \to f \implies \forall x \in [0,1] \quad f_n(x) \stackrel{euk}{\to} f(x)$$

Dowod: Wezmy $x\in[0,1]$. Wiemy, ze f_n jest zbiezne, ale czemu $f_n(x)$ mialoby tez byc zbiezne? Dla pewnego $\varepsilon>0$ i przedzialu o srodku w f(x) i promieniu ε $I=(f(x)-\varepsilon,f(x)+\varepsilon)$:

$$\exists N \ \forall \ n > N \quad f_n \in A_x^I.$$

 $f\in A_x^I$, bo f(x) jest srodkiem przedzialu I, a $f_n o F$ bo jest A_x^I jest zbiorem otwartym. Pokazalismy, ze

$$\forall n > N \quad |f_n(x) - f(x)| < \varepsilon.$$

Taka topologia nazywa sie topologia zbieznosci punktowej.